

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku B. S. i K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania składkowe w przedmiocie

żądania K. K. zwrotu kosztów procesu i kosztów postępowania zażaleniowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 października 2013 r.,

zażalenia wnioskodawcy K. K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5

grudnia 2012 r.,

stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...].

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w /.../ Wydział III, postanowieniem z dnia 5 grudnia 2012 r., wydanym na skutek uchylenia przez Sąd Najwyższy orzeczeniem z dnia 12 września 2012 r., - postanowienia Sądu drugiej instancji z dnia 13 marca 2012 r., w jego pkt 1 i 3 w zakresie odnoszącym się do K. K., postanowił: 1) zasądzić od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz K. K. kwotę 14.960 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za obie instancje; 2) zasądzić od organu rentowego na rzecz K. K. kwotę 1.260 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego; 3) nie obciążyć organu rentowego kosztami

postępowania zażaleniowego w pozostałej części. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Apelacyjny wskazał, że K. K., jako stronie wygrywającej, przysługuje zwrot kosztów procesu za postępowanie przed Sądem pierwszej i drugiej instancji w wysokości 14.960 zł, na którą „złożyła się: opłata za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego za postępowanie przed pierwszą i drugą instancją (7.200 zł i 5.400 zł, łącznie 12.600 zł), wydatki poniesione z tytułu podróży radcy prawnego reprezentującego K. K. do Sądu pierwszej instancji w kwocie 1.920 zł (po zaokrągleniu) oraz wydatki poniesione z tytułu kosztów nakazanego przez Sąd Okręgowy dwukrotnego osobistego stawiennictwa odwołującego się w kwocie 440 zł (o tę ostatnią kwotę wystąpił pełnomocnik K. K. we wniosku z dnia 26 kwietnia 2012 r. o uzupełnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 13 marca 2012 r., obejmującym również żądanie zasądzenia od organu rentowego zwrotu kwoty 30 zł opłaty od zażalenia wniesionego na postanowienie zawarte w wyroku z dnia 30 maja 2011 r.)”. K. K. zaskarżył to orzeczenie co do kwoty 2.700 zł i domagał się jego zmiany w zakresie punktu 2 i 3 o kosztach postępowania zażaleniowego oraz zasądzenia od organu rentowego na swoją rzecz oprócz zasądzonej kwoty 1.260 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, także kwoty 2.700 zł tytułem zwrotu poniesionych przez niego „kosztów pierwszego i drugiego postępowania zażaleniowego w pozostałej części”, a także zasądzenia od organu rentowego na rzecz wnoszącego zażalenie „kosztów kolejnego (trzeciego) postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych”.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego: 1/ art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. przez rozpoznanie sprawy poza granicami wcześniejszego zażalenia z dnia 18 kwietnia 2012 r. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 13 marca 2012 r., a w konsekwencji „zreformowanie orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym prowadzonego pod sygn. akt II UZ 49/11, na korzyść Organu Rentowego pomimo nie zaskarżenia przedmiotowego postanowienia przez Organ Rentowy”, 2/ art. 98 § 1 i 3 k.p.c. przez „nie zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów drugiego postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym prowadzonego pod sygn. akt II UZ 33/12, poniesionych przez powoda

w związku z wniesieniem zażalenia z dnia 18 kwietnia 2012 roku.” Ponadto zarzucił naruszenie § 12 ust. 2 pkt 2 w związku z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. przez „nie zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów drugiego postępowania zażaleniowego (...) prowadzonego pod sygn. akt II UZ 33/12, poniesionych przez powoda w związku z wniesieniem zażalenia z dnia 18 kwietnia 2012 roku”, kontestując to, że w zaskarżonym postanowieniu Sąd Apelacyjny „nie wiadomo z jakich przyczyn (...) orzekł także o kosztach pierwszego postępowania zażaleniowego, dokonując zreformowania tego orzeczenia mimo braku zażalenia w tym zakresie, oraz nie obciążył Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kosztami drugiego postępowania zażaleniowego”, przez co doszło do naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Autor zażalenia nie zgodził się „z pokrętnymi” wywodami Sądu Apelacyjnego, że „w postanowieniu z dnia 13 marca 2012 r., wynagrodzenie z tytułu zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym, sprawowanego w związku z zażaleniem wniesionym na postanowienie zawarte w wyroku, zostało określone, jak wynika z powyższego, w trzykrotnej stawce minimalnej (3.600 zł) i łącznie z pozostałymi kosztami zastępstwa procesowego za I i II instancję miało również ‘zrekompensować’ poniesione wydatki (koszty dojazdu do Sądu) w ramach uznania Sądu z art. 102 k.p.c.” Zdaniem wnoszącego zażalenie, „nowatorski pogląd Sądu Apelacyjnego aby wynagrodzeniem pełnomocnika w jednym postępowaniu (np. zażaleniowym przed Sądem Najwyższym) rekompensować wydatki poniesione w innym postępowaniu (np. przed Sądem I instancji) jest dotknięty tak wysokim stopniem absurdu, że aż trudno z nim polemizować”. Nadto umknęło uwadze Sądu Apelacyjnego, że orzeczone postanowieniem z dnia 13 marca 2012 r. koszty postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym nie zostały „zaskarżone przez stronę powodową”. Dokonując następnie zmiany orzeczenia Sąd „orzekł poza granicami zażalenia”. Nie miało uzasadnienia w przepisach prawa nie przyznanie zwrotu kosztów zastępstwa prawnego poniesionych przez K. K. w drugim postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym. Zażalenie to było uzasadnione i stosownie do postanowień art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. strona przegrywająca powinna być obciążona kosztami procesu. „Trudno tu również powoływać się na zasady słuszności, mimo, że druga strona postępowania nie

wywołała zażalenia. To do strony przegrywającej należy decyzja czy zwrotu poniesionych 'z nie swojej winy' kosztów procesu będzie domagała się od Skarbu Państwa”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie przez Sąd Najwyższy kolejnego (trzeciego) zażalenia na kolejne postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 grudnia 2012 r. w przedmiocie osądzonych przez ten Sąd kosztów postępowania wyklucza zmiana normatywna dokonana art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381), polegająca na legislacyjnym ustanowieniu zmienionej (nowej) treści art. 394² § 1 k.p.c., który stanowi, że na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem jest - między innymi - zwrot kosztów, przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu. Zgodnie z art. 6 ustawy zmieniającej, wskazany przepis stosuje się do orzeczeń wydanych po dniu wejścia w życie tej ustawy, tj. po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia (art. 11 tej ustawy).

Mając powyższe na uwadze oraz to, że kolejnym (trzecim) zażaleniem zostało zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 grudnia 2012 r., w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania, które było wydane już po 3 maja 2012 r. (wejścia w życie znowelizowanego art. 394² § 1 k.p.c.), Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania tego kolejnego zażalenia, które zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. zostało przekazane Sądowi drugiej instancji do rozpoznania w innym składzie tego Sądu (art. 394² § 1 k.p.c.).